

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 713/2016-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], Spolková republika Nemecko, zastúpenej advokátkou JUDr. Annou Ščepkovou, Advokátska kancelária, Saratovská 2/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 25 Co 173/2015-699 zo 6. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského

súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 25 Co 173/2015-699 zo 6. júna 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 23. augusta 2016.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že na základe žaloby sťažovateľky (v poradí druhým) rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 C 30/2012-578 z 8. decembra 2014 bolo určené, že sťažovateľka je vlastníčkou presne určených nehnuteľností ležiacich v kat. území [REDAKOVANÉ]. Zároveň bolo určené, že [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný 2“) nemá záložné právo k týmto nehnuteľnostiam.

Na základe odvolania spoločnosti RAKLAN Slovakia, s. r. o., ako žalovanej 1 a žalovaného 2 uznesením krajského súdu č. k. 25 Co 173/2015-699 zo 6. júna 2016 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Podaná sťažnosť smeruje proti tomuto zrušujúcemu uzneseniu krajského súdu.

Podľa presvedčenia sťažovateľky v rámci odvolacieho konania došlo k porušeniu jej základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, pretože v zmysle rozvrhu práce krajského súdu na rok 2015 veci zrušené odvolacím súdom a vrátené prvostupňovému súdu, ktoré boli znova predložené na rozhodnutie o odvolaní o tom istom predmete rozhodovania, majú byť zapísané do registra tomu odvolaciemu senátu, ktorý predtým vec zrušil, a to pod novou spisovou značkou. Z rozvrhu práce tiež vyplýva, že ak nemožno vec takto zapísať pôvodnému sudcovi, pretože prestal byť sudcom, bol pridelený na iný súd, alebo mu veci nemôžu byť pridelené z iných dôvodov, pridelia sa náhodným výberom. Ak nemožno zapísať vec pôvodnému senátu, pretože tento v pôvodnom zložení neexistuje, prideli sa senátu, v ktorom je podľa rozvrhu práce zaradený sudca, ktorý bol určený ako spravodajca pôvodného senátu. Ak tento sudca prestal byť sudcom, bol pridelený na iný súd, alebo vec nemožno pridelit' senátu, v ktorom je zaradený sudca spravodajca z iných dôvodov, vec sa pridelí senátu, do ktorého sú zaradení ostávajúci členovia pôvodného senátu; inak sa vec pridelí náhodným výberom. V danom prípade bola vec pridelená do senátu „25Co“ nie náhodným výberom, ale preto, že senát „24Co“ (ktorý vo veci pôvodne rozhodoval) v pôvodnom zložení neexistoval a sudkyňa, ktorá bola spravodajkyňou v prvom odvolacom konaní, bola medzičasom zaradená do senátu „25Co“.

Uvedené pravidlá rozvrhu práce považuje sťažovateľka za protizákonné, pretože sa týmito pravidlami obchádza zákonná zásada prideľovania vecí náhodným výberom. Nie je totiž možné meniť zákonné pravidlá rozvrhom práce.

Ďalej sťažovateľka namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd prehodnotil skutkový stav zistený okresným súdom, a to bez toho, aby sám vykonal dokazovanie v rámci odvolacieho konania. Poukazuje pritom na ustanovenie § 213 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplýva, že ak je odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám. Krajský súd však napriek tomu rozhodol bez nariadenia pojednávania („*od stola*“), teda bez vykonania akéhokoľvek dokazovania. Sťažovateľka ďalej konkretizuje, v čom spočívajú podľa jej názoru odlišné skutkové závery krajského súdu v porovnaní so skutkovými závermi, ku ktorým dospel okresný súd.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd postupoval v priamom rozpore s § 213 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, čím sa natoľko odchýlil od jeho znenia, že zásadne poprel jeho účel a význam.

Napokon sťažovateľka vyjadruje presvedčenie, že uznesenie krajského súdu nie je riadne odôvodnené a je arbitrárne.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] na súdnu ochranu podľa čl. 46. ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 25 Co 173/2015-699 zo 6. júna 2016 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 25 Co 173/2015-699 zo 6. júna 2016 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Ing [redacted] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov), ktoré je Krajský súd v Trnave povinný zaplatiť na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Anny Ščepkovej, Saratovská 2/A, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Podľa zistenia ústavného súdu proti uzneseniu krajského súdu č. k. 25 Co 173/2015-699 zo 6. júna 2016, ktoré sa stalo právoplatným 22. júna 2016, sťažovateľka nepodala dovolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Skôr ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie, resp. k preskúmaniu prítomnosti dôvodov ospravedlňujúcich odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní, dáva do pozornosti, že v čase vydania napadnutého uznesenia krajského súdu bol účinný a platný Občiansky súdny poriadok, ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 nahradený novými procesnými kódexmi, konkrétne Civilným sporovým poriadkom, Civilným mimosporovým poriadkom a Správnym súdnym poriadkom. Ústavný súd tak musí vychádzať pri posudzovaní prijateľnosti sťažnosti aj z tejto skutočnosti

a prihliadať na v rozhodujúcom čase účinnú a platnú legislatívu vzťahujúcu sa na vec sťažovateľky a rozhodovaciu činnosť ústavného súdu.

Vzhľadom na všetky okolnosti danej veci sťažnosť treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Jadrom podanej sťažnosti sú dve námietky v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu.

Podľa presvedčenia sťažovateľky ide predovšetkým o to, že v odvolacom konaní nerozhodovali zákonní sudcovia, pretože príslušný senát krajského súdu nebol určený náhodným výberom v súlade so zákonom, ale na základe zákon modifikujúcich ustanovení rozvrhu práce. V tomto smere sťažovateľka vlastne namieta, že krajský súd bol nesprávne obsadený v zmysle § 237 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku.

Ďalej sťažovateľka namieta porušenie ustanovenia § 213 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku tým, že krajský súd ustálil odlišný skutkový stav než okresný súd bez toho, aby na pojednávaní vykonal príslušné dokazovanie. Inými slovami, podľa názoru sťažovateľky to znamená, že postupom krajského súdu jej bola odňatá možnosť konať pred

súdom [§ 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku], a to nevykonaním potrebného dokazovania na pojednávaní, v rámci ktorého by sťažovateľka mohla uplatniť svoje otázky, postrehy či argumenty.

Obe uvedené námietky sú takého rázu, že pripúšťali možnosť podania dovolania, a to na základe právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že uznesenie krajského súdu sa stalo právoplatným 22. júna 2016, teda ešte počas účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, treba dospieť k záveru, že prípustnosť dovolania sa v danom prípade riadi touto úpravou, ktorá bola účinná do 30. júna 2016. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 3 Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 zákonná jednomesačná lehota na podanie dovolania vyplývajúca z ustanovenia § 240 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorá k 1. júlu 2016 ešte neuplynula, sa modifikuje (predlžuje) na dvojmesačnú lehotu v zmysle § 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Keďže podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka dovolanie nepodala, prichodí považovať túto skutočnosť za dôvod neprípustnosti sťažnosti, pretože nepodaním dovolania sťažovateľka nevyužila zákonom jej daný účinný mimoriadny opravný prostriedok umožňujúci ochranu označených práv v dovolacom konaní. Treba tiež dodať, že sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2016